

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi sotilasavustuslain 2 ja 6 §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan sotilasavustuslain mukaisia sotilasavustusten maksuperusteita koskevia säännöksiä muutettaviksi. Nykyisten maksuperusteiden mukaan ei sotilasavustusta voida suorittaa asevelvollisen kanssa avioliitonomaisissa olosuhteissa avioliittoa solmimatta elävälle henkilölle siinäkään tapauksessa, että heillä on yhteinen lapsi elätettävänä. Maksuperusteissa on lisäksi

epäkohtia, jotka koskevat sotilasavustusten vähentämisperusteita. Esityksen tarkoituksena on poistaa mainitut epäkohdat.

Esitys liittyy vuoden 1984 tulo- ja menoarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä. Muutokset on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 1984.

PERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne ja ehdotetut muutokset

Sotilasavustuksen tarkoituksena on turvata asevelvollisen omaisen toimeentulo sinä aikana, jolloin asevelvollinen on suorittamassa asepalvelustaan, jollei henkilö saa omista tuloistaan tai varoistaan toimeentuloa. Eräissä tapauksissa asevelvollinen itsekin on oikeutettu saamaan avustusta.

Sotilasavustuslain 2 §:n (125/77) mukaan tarkoitetaan omaisella muun muassa asevelvollisen vaimoa. Omaisena ei lain mukaan voida pitää asevelvollisen kanssa avioliittoa solmimatta avioliitonomaisissa olosuhteissa elävää henkilöä siinäkään tapauksessa, että heillä on yhteinen lapsi elätettävänä. Tällaisia henkilöitä on vuosittain noin 220. Tämän vuoksi ehdotetaan sotilasavustuslain 2 §:ää muutettavaksi niin, että avioliitonomaisissa olosuhteissa asevelvollisen kanssa elävä henkilö, jolla on asevelvollisen kanssa yhteinen lapsi huollettavanaan, rinnastettaisiin aviovaimoon sotilasavustukseen oikeutettuna omaisena.

Edellytyksenä olisi, että henkilöillä olisi yhteinen lapsi, joka on heidän huollettavanaan.

Sotilasavustuslain 6 §:n 2 momentin (658/68) mukaan sotilasavustuksesta vähennetään se osa, joka vastaa aikaa, jota ei lueta asevelvolliselle palvelusajaksi tai jolla asevelvollisen palvelusaikaa on pidennetty hänelle henkilökohtaisista syistä myönnetyn loman johdosta. Näissä tilanteissa asevelvollinen on tosiasiallisesti estynyt huolehtimasta perheensä toimeentulosta, joka saattaa vaarantua. Vähennyksen aiheuttava tilanne ei ole asevelvollisen omaisen itsensä aiheuttama tilanne. Tämän vuoksi ehdotetaan 6 §:n 2 momentti kumottavaksi.

2. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Sotilasavustusmenot ovat noin 33 miljoonaa markkaa vuodessa. Avustuksen saajien määräksi on arvioitu noin 9 500 vuodessa keskimääräisen avustusmäärän ollessa noin 850 markkaa kuukaudessa henkilöä kohti. Avustusta suoritetaan vuo-

nessa keskimäärin 4 kuukauden ajalta. Asevelvollisen kanssa avioliittoa solmimatta avioliitonomaisissa olosuhteissa elävän henkilön rinnastaminen asevelvollisen vaimoon korvauksensaajana lisäisi avustusta saavien määrää noin 220:lla. Sotilasavustuslain 2 §:n muutos lisäisi näin ollen valtion menoja noin 748 000 markalla vuodessa.

6 §:n 2 momentin kumoamisen kustannusvaiikutusta on vaikea arvioida. Olennaisista kustannusten lisäyksistä ei olisi kyse. Lainkohdan tarkoittamia päiviä olisi todennäköisesti yhteensä korkeintaan 100 päivää vuodessa. Avustusmäärärahan ollessa keskimäärin 55 markkaa päivässä aiheuttaisi 6 §:n 2 momentin kumoaminen siten vain noin 5 500 markan kustannuslisän vuodessa.

Lainmuutokset merkitsisivät yhteensä noin 750 000 markan menojen lisäystä vuodessa.

3. Voimaantulo

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 1984 lukien. Lakia sovellettaisiin myös ennen sen voimaantuloa myönnettyyn sotilasavustukseen siltä osin kuin sitä maksetaan lain voimaantulon jälkeiseltä ajalta.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

sotilasavustuslain 2 ja 6 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 22 päivänä heinäkuuta 1948 annetun sotilasavustuslain 6 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on 5 päivänä joulukuuta 1968 annetussa laissa (658/68), sekä

muutetaan 2 §:n 1 kohta, sellaisena kuin se on 28 päivänä tammikuuta 1977 annetussa laissa (125/77), näin kuuluvaksi:

2 §

Omaisella tarkoitetaan tässä laissa:

1) asevelvollisen vaimoa ja asevelvollisen kanssa avioliittoa solmimatta avioliitonomaisissa olosuhteissa elävää henkilöä, jolla on asevelvollisen kanssa yhteinen lapsi huollettavana, sekä asevelvollisen lasta, ottoalasta, pysyvästi hänen huollettavanaan olevaa kasvattilasta ja vaimon lasta; sekä

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 198 .

Tätä lakia sovelletaan sen voimaantulon jälkeiseltä ajalta maksettavaan sotilasavustukseen.

Helsingissä 7 päivänä lokakuuta 1983

Tasavallan Presidentti
MAUNO KOIVISTO

Ministeri Vappu Taipale

Laki

sotilasavustuslain 2 ja 6 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 22 päivänä heinäkuuta 1948 annetun sotilasavustuslain 6 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on 5 päivänä joulukuuta 1968 annetussa laissa (658/68), sekä

muutetaan 2 §:n 1 kohta, sellaisena kuin se on 28 päivänä tammikuuta 1977 annetussa laissa (125/77), näin kuuluvaksi:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

2 §

Omaisella tarkoitetaan tässä laissa:

1) asevelvollisen vaimoa sekä lasta, ottolasta, pysyvästi hänen huollettavanaan olevaa kasvattilasta ja vaimon lasta; sekä

2 §

Omaisella tarkoitetaan tässä laissa:

1) asevelvollisen vaimoa ja asevelvollisen kanssa avioliittoa solmimatta avioliitonomaisissa olosuhteissa elävää henkilöä, jolla on asevelvollisen kanssa yhteinen lapsi huollettavana, sekä asevelvollisen lasta, ottolasta, pysyvästi hänen huollettavanaan olevaa kasvattilasta ja vaimon lasta; sekä

6 §

Samoin on avustuksesta vähennettävä se osa, mikä vastaa aikaa, jota ei lain mukaan lueta asevelvolliselle palvelusajaksi tai jolla asevelvollisen palvelusaikaa on pidennetty hänelle henkilökohtaisista syistä myönnetyn loman johdosta.

(6 §:n 2 mom. kumotaan)

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 198 .

Tätä lakia sovelletaan sen voimaantulon jälkeiseltä ajalta maksettavaan sotilasavustukseen.

